

HABITAT
NORWAY

En bedre global politikk for bærekraftig byutvikling

Uttalelse fra «Oslo - konferansen om urban kunnskap og politikk», 25. april, 2016

Vi, deltakerne på «Den urbane kunnskaps og politikk konferansen» i Oslo 25.april 2016, har drøftet noen av forutsetningene for en global bærekraftig byutvikling med fokus på økologi, økonomi og fordeling. Vi ønsker å gjøre våre anbefalinger kjent overfor norske og internasjonale deltakere i arbeidet med en Ny urban agenda (NUA). Den skal endelig vedtas på FNs konferanse om bolig og bærekraftig byutvikling (Habitat III) i Quito, Ecuador, 17-20 oktober 2016.

INNLEDNING Når flertallet av verdens befolkning i økende grad bor i byer får det konsekvenser for norske utenriks- og utviklingspolitiske valg. Byer blir i økende grad egne sosiale, økonomiske og politiske enheter som påvirker og er avhengig av sine regionale og globale omland. Det betyr at norske aktører må velge tilnærminger hvor urbane perspektiver integreres og hvor kunnskap om urbaniserings mange funksjoner blir premiss for å gjøre de riktige tingene riktig.

Forsterket globalisering og nyliberalisme øker konkurransen mellom byer. Fragmenteringen i byer tiltar også. Byer må få større makt og autonomi gjennom devolusjon til å styre markedet, begrense korrupsjon og spekulasjon. Det må tilrettelegges for bedre styresett, større deltakelse, sosial sammenheng og konfliktforebygging. Det kan hevdes at globale, udemokratiske økonomiske institusjoner neglisjerer fattigdomsorientering og tvinger fattige land til det samme. Det globale sivilsamfunn kan påvirke slike prosesser. En politikk som ikke tar stilling til globale megatrender som urbanisering blir raskt irrelevant og ineffektiv. Sentrale utfordringer er:

Befolkningsutviklingen (Alle) I dag bor mer enn halvparten av menneskeheten, ca. 3,7 milliarder, i byer. I 2050 vil trolig 7 milliarder av 9,6 milliarder bo i by. Historisk har veksten skyldtes migrasjon. I dette hundreåret vil imidlertid byenes egne, naturlige vekst tilta. Folk flytter fra landsbygda for å få et bedre økonomisk og sosialt liv. Men de fordrives også av mislykket landbrukspolitikk og naturkatastrofer eller som følge av krig og voldshandlinger. Fordi urbanisering gir mulighet til arbeid og pengeinntekt for kvinner, reduseres fertilitetsratene og det fødes færre barn. Urbaniseringen vil derfor mot slutten av århundret gradvis avta. *Konferansen vil peke på at byutvikling fremmer landsbygdutvikling og omvendt. En voksende urban økonomi fører til at etterspørsel etter matvarer og andre landbruksprodukter øker. Diversifisering av landbruket er nødvendig for å stimulere økonomisk vekst og unngå ensidig råvareproduksjon. Derved kan også migrasjon til de store byene reduseres.*

Særlig i det globale sør vil veksten i store og veldig store byer være betydelig. 70% av verdens bybefolkning vil i 2050 bo i byer i det Globale Sør; mange i mega byer med mer enn 10 millioner mennesker og noen i meta byer med mer enn 20 millioner. Flertallet av verdens befolkning vil fortsatt bo i middelstore og mindre byer og tettsteder. Mange av disse mangler fysisk, økonomisk og sosial infrastruktur med liten tilgang til moderne informasjonsteknologi. *Konferansen vil understreke viktigheten av at intermediære byer prioriteres mht. investeringer, teknologi- og økonomisk utvikling*

Verdens slumbefolkning (G1/G4) I 1990 rapporterte UN Habitat at 650 millioner levde i slum. I 2014 var tallet økt til 863 millioner. FN melder i 2016 om én milliard. Vesentlig ved utviklingen i byer

er at skillet mellom rik og fattig blir større. Store urbane befolkningsgrupper ekskluderes i økende grad fra et sosialt og økonomisk produktivt liv. To millioner mennesker årlig må forlate sine hjem pga. tvungne utkastelser. Barn og ungdom hindres fra mulighet til utvikling. *Konferansen vil påpeke at en viktig del ny bypolitikk vil være at slumbeboere får bedre økonomiske og sosiale levekår slik at de kan bestemme egen framtid gjennom et godt urbant styresett. Internasjonalt utviklings samarbeid bør i større grad prioritere sine ressurser på fattige grupper i slum innen et bredt byutviklingsperspektiv.*

Landspørsmål (G1/G4) Økonomisk ressursvake kan ikke velge hvor de vil bo. De blir tvunget til områder hvor miljøsituasjonen er dårligst og bokostnadene lavest. Det er områder med uklare og dårlig regulerte eiendomsforhold eller hvor fattige leier bolig uten rettigheter. Ett av de mest kritiske spørsmålene for fattige i voksende byområder er mangel på tomteland for boligformål til overkommelig pris. Ca. en fjerdedel av verdens befolkning (1,7 milliarder) er i praksis uten egen landeiendom. *Konferansen mener at NUA bør tilrettelegge for eieformer som omfatter kollektive, individuelle, tradisjonelle samt uformelt og formelt registrerte tilnærminger. Det betyr lovlig beskyttelse mot tvungen utkastelse og annen berøvelse, ødeleggelse og overgrep. Gratis rettshjelp må prioriteres og spekulasjon i land stanses gjennom internasjonal lovgivning.*

Boligmarkedet (G1/G4) De kommende 35 årene vil verdens byer måtte huse 2 milliarder flere mennesker. Nye hjem må bygges og gamle oppgraderes. 60% av bygningsmassen i 2050 er ikke bygd. Finansiering og utbygging av land, infrastruktur, bolig og grunnleggende tjenester kan danne grunnlag for økonomisk og sosial utvikling. Verden har de siste tiårene opplevd en omfattende og økende liberalisering av finans- og boligmarkedet. Først og fremst har utviklingen i mange deler av verden ført til at det er blitt dyrere og mer usikkert å bo. Samtidig mangler 1,6 milliarder mennesker tilfredsstillende bolig. Anslagsvis 100 millioner er hjemløse. 60 millioner andre er fordrevet fra sine hjem. *Konferansen vil hevde at en forutsetning for effektiv, framtidig boligbygging vil være at fattige får sikker tilgang til tomteland der de bor. Finansieringen vil måtte basere seg på folks egen organisering, arbeidsinnsats og tilskudd fra statlige ordninger. Mangel på fattigdomsrettet global boligfinansiering er en vesentlig begrensning i arbeidet mot ulikhet og fattigdom. Internasjonale finansinstitusjoner må ta initiativ.*

Urbane utfordringer og sosiale bevegelser (G4) 14 millioner mennesker mistet hjemmene sine i USA i 2008 som følge av finanskrisen og boligspekulasjon. Spania hadde i 2015 3,6 millioner tomme boliger. I Barcelona var det 130 000 husløse. Stadig større deler av byenes ressurser privatiseres og gjøres tilgjengelig for omsetting og profitt. De som har mest fra før sikrer seg de beste stedene og gjerder seg inne i "gated communities". Fattige deler av befolkningen fordrives. *Konferansen vil vise til den viktige rollen som urbane grasrotbevegelser spiller mht. å organisere fattige befolkningsgrupper – særlig kvinner i slum og uformelle bosettingsområder. Vi vil uttrykke støtte til deres kamp om og for det offentlige rom og anbefale at norsk og internasjonalt utviklings samarbeid øker sin økonomiske støtte til marginalisertes organisering og rettighetsarbeid.*

Krig og væpnede konflikter - den humanitære utfordringen (G5) Samlet er det i verden 60 millioner mennesker som er fordrevet fra sine hjem pga. krig og forfølgelse. 70 % av alle kriger og konflikter skjer urbant. Kabul, Bagdad, Aleppo, Gaza og Mogadishu er langvarige krigsskueplasser. *Konferansen vil understreke betydningen av at det internasjonale humanitære systemet i større grad tilpasses urbane situasjoner mht. å forebygge, å integrere flyktninger og migranter mer effektivt og humanitært i egne nærområder og å fremme deres deltakelse i gjenoppbygging. Det er vanskelig å se for seg forbedringer med mindre en aktiv antikrigs- og ikkevoldspolitikk får større global oppslutning.*

Kvinner (G2) Blant de fattige i byene er kvinneledede hushold mest fattig. Mellom 30 og 50 % av dem lever i slum og uformelle bosettinger. Det er følgelig kvinner og deres barn som lider mest pga. mangel på grunnleggende tjenester og farer ved å leve i slummen. Kvinner er viktige aktører i den uformelle økonomien med husholdet og nabolaget som rammer for virksomheten. *Konferansen vil vise til at mulighetene for kvinners organisering, sosiale deltakelse og lønnet sysselsetting er betydelig i slumområder. Nasjonale og lokale myndigheter samt sivilsamfunnet bør fremme urbane «gender» perspektiv og hevde prinsipper som organisasjonsrett, likelønn og trygt arbeidsmiljø.*

Eldre (G2) I løpet av kommende 15 år antas antallet eldre mennesker over 60 år å øke med 56% fra 901 millioner til 1.4 milliarder. En fjerdedel av verdens by-befolkning er i dag over femti. Eldre menneskers rettigheter overses bl.a. i sosial og fysisk planlegging. De anses ofte som uproduktive og følgelig uviktige. *Konferansen slutter seg til «leave no behind» prinsippet vedtatt på SDG konferansen i New York, september 2015. Det tilgodeser alle marginaliserte grupper. Eldre vil spille en viktig rolle i utforming og gjennomføringen av NUA. Norge kan tilrettelegge for det.*

Ungdom (G2) Redusert barnedødelighet, men fortsatt høy fertilitet har ført til en befolkningssituasjon i det Globale Sør hvor flertallet er barn og unge. I Afrika er ca. 40% av befolkningen under 15 år og nesten 70% under 30. Av 1 milliard slumbeboere i verden er halvparten under 18. I en situasjon med stor og økende arbeidsledighet blir overgangen fra ungdom til voksen vanskelig. Unge kvinner er særlig sårbare. For dem er mange steder (Midt Østen, Nord Afrika) arbeidsledigheten dobbelt så stor som for unge menn. Sikkerhetsmessig er dårlig utdannet og arbeidsledig urban ungdom en økende risiko. *Konferansen vil peke på betydningen av at internasjonale, nasjonale og lokale myndigheter i arbeidet for ungdom fokuserer på særlig sårbare grupper og livsfaser. Og at det legges til rette for barn og ungdoms deltakelse og innflytelse i organisasjonsliv, lokaldemokrati og utdanningssystem. Å skape arbeid for urban ungdom er en utfordring som må prioriteres politisk. Det er viktig å tilrettelegge for særlig jenters idrett og friluftsliv gjennom grønne områder, parker, treningsfelt og trygg transport.*

Miljøutfordringen. (G3) Det er ikke tilfeldig at miljøspørsmål er blitt det viktigste globale utviklings-spørsmål samtidig som verden blir mer og mer urban. Urbanisering fører til utvikling av mindre bærekraftige produksjons- og forbruksmønstre. Dårlig bo-kvalitet i tett befolkede områder bidrar også til store helseproblemer og tidlig død. Bo-tetthet øker hyppighet av overførte smittsomme sykdommer mens luftforurensning skapt av trafikk, industri og matlaging truer folks helse. Den resulterer i flere dødsfall enn malaria, HIV/AIDS og tuberkulose til sammen. Mangel på trygt drikkevann og dårlige sanitære forhold fører til at 1,5 mill. til 2 mill. barn dør hvert år. I alle byer kan det gjøres mye for å redusere helsefarlig utslipp, innføre mer miljøvennlig energibruk og å skape større sikkerhet i transport og veitrafikk. *Konferansen vil vise til at urbanisering byr på mange muligheter til å lette belastningen på økosystemer gjennom «urbane bærekraftforsterkere». Dvs. prosesser hvor økt befolkningstetthet krymper det økologiske avtrykket ved redusert materielt forbruk og energibehov. Vi vil anbefale at slike tilnæringer tas i bruk også for å redusere forurensning og miljøsykdommer.*

Klima (G3) 70-80% av globalt energiforbruk og Co2 utslipp kommer fra by-områder. Urbanisering og klimaendring er nøye forbundet. De direkte kildene til byers utslipp av drivhusgass er knyttet til transport av mennesker og varer, bygging av infrastruktur og produksjon; samt indirekte til lys, oppvarming og nedkjøling i bygninger. *Konferansen vil understreke viktigheten av at FN's klimamål gjennomføres og at det internasjonale samfunn stiller tilstrekkelig ressurser til disposisjon Midler fra internasjonale klimafond må gjøres tilgjengelig for by-myndigheter og sivilsamfunns organisasjoner på gavevilkår. Nye byer bygges utfra prinsipper om lokal klimatilpasning og mitigasjon.*

Naturkatastrofer (G3/G5) 90% av verdens mest folkerike byer ligger i regioner utsatt for ekstremvær. Mange av verdens mest folkerike byer ligger i jordskjelvområder. 360 millioner bor i byer mindre enn 10 meter over havet. Sosiale strukturer i fattige bystrøk er ofte svake og preget av usikre og marginale levekår. Dette bidrar til å svekke evnen til å møte krisesituasjoner. *Konferansen går inn for at byer – ikke bare stater - gis en styrket rolle mht. å forebygge ny risiko og øke motstandsevnen i forhold til naturkatastrofer. Ref. Sendai erklæringen.*

Det offentlige rom (G3) I kampen om det offentlige rom - fortauene, gatene, torgene, parkene, jernbanestasjonene, flyplassene osv.- organiserer nye, marginaliserte grupper seg også internasjonalt. Det er lokale næringsdrivende, markedskvinner, gateselgere, søppelplukkere, hjemløse og slumbeboere. *Konferansen vil ta til orde for at UD og NORAD samt relevante norske sivilsamfunns-organisjoner støtter utviklingen av disse bevegelsene og deres arbeid.*

KONKLUSJON (Alle) *For å fremme en global bærekraftig by-utvikling hvor hensyn til økologi, økonomi og fordeling står sentralt, vil Konferansen ta til orde for at Norge økonomisk støtter oppfølgingen av NUA. En Stortingsmelding om urban utvikling vil være et viktig utgangspunkt. Økte bevilgninger til UN Habitat og Verdensbankens normative og operasjonelle arbeid er nødvendig. Internasjonal «urban-arkitektur» må styrkes og demokratiseres. Det blir viktig å støtte utvikling av ny kunnskap om byers endring. Ikke minst gjelder det hvordan markedskrefter og maktpolitikk påvirker beboernes levkår og sikkerhet. Å lære av byer som forbedrer seg basert på folks deltakelse er viktig. Habitat-Norge kan spille en viktig rolle mht. å fremme norsk politisk og faglig by-engasjement.*
“AN IMPROVED GLOBAL URBAN POLICY FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT”.
STATEMENT FROM “THE OSLO URBAN KNOWLEDGE AND POLICY CONFERENCE”.

We, the participants of «The urban knowledge and policy conference» in Oslo, 25 April 2016, have discussed some of the preconditions for global sustainable, urban development with focus on the three e’s: ecology, economy and equity. We would like to make our recommendations known to Norwegian and international participants in the process leading up to the “New urban agenda” to be finally adopted at the UN Conference on Housing and Sustainable Urban Development, Quito, Ecuador, 17-20 October 2016.

Introduction When the majority of the world’s population increasingly lives in cities it will have implications for Norwegian foreign and development policy priorities. Cities are increasingly becoming distinct and separate social, economic and political actors that both impact and depend on their regional and global surroundings. This implies that relevant Norwegian stakeholders need to select approaches where urban perspectives are integrated and where knowledge about the many functions of urbanisation becomes a condition to do the right things rightly. A policy that does not address such processes easily becomes both irrelevant and inefficient.

Strengthened globalisation and neo-liberalism increase competition between cities. Fragmentation in cities increases as well. Cities need more power and autonomy through devolution to regulate the market, limit corruption and speculation. Improved governance, stronger participation, social cohesion and conflict prevention must be facilitated. It could be maintained that global, undemocratic economic institutions neglect poverty orientation and force poorer countries to do the same. The global civil society could have an impact on this. A policy that does not relate to global megatrends like urbanisation quickly become irrelevant and ineffective. Important challenges in this context are:

Population (All groups) Today more than half the world’s population, approx. 3.7 billion, live in cities. In 2050 probably 7 billion (of 9,6 billion) will live here. Historically, such increases were caused by migration. During the course of this century cities own, natural growth will become dominant. People are migrating from countryside to cities looking for a better life, economically and socially. They are forced off their land because of unfavourable agricultural policies and natural disasters. Or, as result of war and acts of violence. As urbanisation gives women opportunities for paid employment, the rates of fertility are reduced and less children will be born. *The Conference will underscore that urban development promotes rural development and vice versa. A growing urban economy results in increased demand for food and agricultural products. Diversification of agricultural production is necessary to stimulate economic growth and avoid one-sided production of raw materials. This would reduce migration to larger cities.*

Particularly in the Global South, growth in large and very large cities is becoming significant. 70% of the world’s urban population will in 2050 live in non-western cities; many in mega cities with more than 10 million inhabitants and some in meta cities with more than 20 million. The majority of the world’s population will still live in medium sized and smaller cities. Many of

these cities would lack physical, economic and social infrastructure with limited access to modern information technology. *The Conference would emphasize the importance of prioritizing intermediate cities with regard to investments, technological and economic development.*

The global slum population (G1/G4) In 1990 UN Habitat reported that 650 million people lived in slums. In 2014 this figure had increased to 863 million. The United Nations reports a figure of 1 billion in 2016. A significant feature related to the present development of cities is that the gap between rich and poor inhabitants is growing. Vast urban population groups are increasingly excluded from a social and economic, productive life. Two million people annually have to leave their homes because of forced evictions. Children and youth lose lifelong opportunities. *The Conference will maintain that a significant function of NUA would be that a basis is established for slum inhabitants to obtain better economic and social living conditions. Good, urban governance systems with accountability, transparency and rule of law are necessary. Agencies fighting inequality and poverty should prioritize their focus and resources on slums within a city-wide perspective.*

Land issues (G1/G4) People with limited resources cannot choose where they want to live. They are forced into surroundings where environmental conditions are at its worse and living costs minimal. Here ownership is unclear, insufficiently regulated and poor people rent housing without rights. One of the most critical challenges in growing cities is lack of land for housing purposes at affordable prices. Approx. ¼ of the world's population (1,7 billion) are without land property. *The Conference is of the opinion that NUA should promote property forms that include collective, individual, traditional and formally and informally registered solutions This would imply strengthened legal protection against forced evictions, destruction, assault and other deprivations.*

The Housing Market (G1/G4). During the coming 35 years cities would have to provide housing for 2 billion more people. New homes will have to be built and old ones upgraded. 60% of the building stock in 2050 are not yet constructed. Financing and development of land, infrastructure, housing and basic services could form basis for future economic and social development. Globally during the last decades a significant liberalization of the finance and housing market has taken place. This development has made it more expensive and insecure to live in many cities. At the same time, 1,6 billion people lack sufficient housing. 100 million are homeless. Another 60 million are driven out of their homes because of failure to pay debts. *The Conference will underscore that a precondition for efficient, future housing development implies that poor people get secure access to land where they live. Housing finance would have to base itself on self - organisation, own contributions and support from public arrangements. Globally, lack of effective housing finance is a significant limitation in the work against inequality and poverty.*

Urban challenges and social movements (G4) 14 million people lost their homes in the USA in 2008 as result of housing speculation and a subsequent finance crises. In 2015 Spain had 3,6 million empty housing units. Barcelona comprised 130000 homeless. Increasing parts of cities' resources are privatised and made available for sale and profit. Those who already own most take the best areas and build "gated communities". Poorer parts of the population are forced away. *The Conference will underscore the important role that urban grassroot movements are playing in organizing poorer population groups – particularly women - in slum and informal settlements. We will express support to their struggle for urban public space and recommend that Norwegian and international development agencies increase direct assistance to their mobilization, organisation and participation for more equitable cities.*

Wars and armed conflict (G5) Totally 60 million people in the world are forced from their homes because of war and persecution. 70% of all wars and conflicts take place in urban areas. Kabul, Baghdad, Aleppo, Gaza and Mogadishu are continuous war scenes. *The Conference would underline the need for the international humanitarian system to increasingly focus on urban contexts with regard to integrating refugees and migrants more efficiently, humanly and in participatory manners in rebuilding own neighbourhoods. It is difficult to envisage improvements unless active anti-war and non violence- approaches obtains increased global support.*

Women/Gender (G2) Among the urban poor women led households are the poorest. Between 30% and 50% live in slum and informal settlements. It is women and their children that suffers most because of lack of basic services and insecurity caused by living in slums. Women are at the same time important players in the informal economy where household and neighbourhood are the prime contexts. *The Conference will emphasize that opportunities for female organization, social participation and paid employment are considerable in slum areas. International, national and local authorities should facilitate an urban gender perspective in their development approaches including equal roles for men and women in planning and implementation. The principle of same salary for same work, safe work conditions and right to organize should be observed.*

Elderly people (G2) During the coming 15 years it is assumed that the number of elderly people above 60 years of age will increase with 56% from 901 million in 2015 to 1.4 billion in 2030. One fourth of the world's urban population is today above 50. The rights of elderly people are neglected for instance in social and physical planning. They are considered unproductive and subsequently not important. *The Conference agrees with the "leave no behind" principle adopted by the SDG conference in New York, September 2015. It benefits all marginalized groups. Elderly people can play an important role to develop and implement NUA. Norway can contribute to this.*

Youth (G2) Reduced child mortality, but continuous high fertility have created a population situation in the Global South where the majority is children and young people. In Africa approx. 40% of the population is under 14 and almost 70% under 30. Of one billion slum dwellers half is below 18. In a situation with vast and increasing un-employment the transition from young to adult becomes difficult. Young women are particularly vulnerable. For them unemployment for instance in the Middle East and North Africa is double compared to young men. Badly educated and unemployed urban youth is an increasing security risk globally. *The Conference will underscore that it is important that international, national and local governments in their youth engagement give priority to vulnerable and age groups in transition. It is necessary to facilitate children and youth's participation and influence in voluntary organisations, local governance and educational institutions. To create employment for urban youth is a particular challenge that will have to be prioritised politically at all levels. It is also important to promote young peoples' sport and outdoor activities through establishing green areas, parks and safe transport systems for all.*

The Environmental Challenge (G3) It is not incidental that the environment is the most important global challenge as the world becomes more and more urban. Urbanisation is causing less sustainable production and consumption patterns. Sub-standard housing quality in densely populated areas also contributes to vast health problems and early death. Housing density increases the frequency of transferable diseases whereas air pollution caused by traffic, industry and cooking threaten the health of many. It results in higher mortality than malaria, HIV/AIDS and tuberculosis combined. Lack of safe drinking water and bad sanitary conditions causes annually the death of 1.5 million to 2 million children. In all cities major measures need to be implemented to reduce dangerous air emissions, promoting environmentally sound energy use and creating increased security in transport and road traffic. *The Conference will point to the fact that urbanisation offers many opportunities to reduce impact on ecosystems through "urban sustainability maximizers". These are efforts and processes where increased population density shrinks the ecological footprint through reduced land use, material and energy consumption. We will recommend that such approaches are used to reduce pollution and related health problems.*

Climate (G3) 70-80% of global energy use and related CO2 emissions come from urban areas. Urbanisation and climate change are two sides of the same coin. The sources of city greenhouse gas emissions are directly related to transport of humans, commodities, building of infrastruc-

ure and production; and indirectly to light, heating and air condition in buildings. *The Conference will underline the importance of implementing the UN climate goals. And that the global development community provides sufficient resources for this. Contributions from international climate funds should be made available to city authorities and civil society organisations on concessional terms. Building of new cities should be based on principles of local climate adaption and mitigation.*

Natural disasters (G3/G5) 90% of the world's most populous cities are situated in regions exposed to extreme weather conditions. Many lies in earthquake areas. 360 million live in cities less than 10 meters above sea level. Social structures in poorer parts of cities are often weak with insecure and marginal living conditions. This contributes even further to weaken the ability to meet emergency situations. *The Conference would on the basis of the Sendai declaration support a strengthened role of cities in preventing new risks and improving their resilience*

Public spaces (G3) In the struggle for public spaces – the pavements, the streets, the places, the parks, the railway stations, the airports etc. – new, marginalized groups are organizing also globally. They are local business and marketmen and - women, street vendors, garbage pickers, the homeless and slum dwellers. *The Conference will strongly encourage the Ministry of Foreign Affairs and the Norwegian Agency for International Development as well as relevant Norwegian civil society organisations to support the development of such social movements and their work.*

CONCLUSION (All) In order to promote sustainable urban development where ecologic, economic and equity considerations are observed, the Conference will encourage Norway's active follow up and funding of NUA. The proposed Parliamentary Whitepaper on urban development should include global, urban perspectives. It would be an important first step to define new roles and efforts also for Norway's foreign and development policies. Increased financial contributions to UN Habitat's and the World Bank's both normative and operational work are necessary. The international "urban architecture" needs upgrading. It is of particular importance to support the development of new knowledge on what takes place in cities. This relates in particular to how market forces and power politics change the living conditions and security of its inhabitants. To utilize opportunities to learn from cities that improve conditions through participatory approaches will be important. Habitat Norway could play an important role in promoting urban knowledge and policy engagement.